

[Tredie næstformand.]

Ministeren meddeler i samme skrivelse, at dette lovforslag træder i stedet for det af ministeren tidligere fremsatte forslag til lov om ændring af lov om lønninger m. m. til folkeskolens lærere (lovforslag nr. 215), som ministeren derfor ønsker at tage tilbage.

Hermed er forslag til lov om ændring af lov om lønninger m. m. til folkeskolens lærere (lovforslag nr. 215) taget tilbage. Ønsker nogen at optage dette lovforslag? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er lovforslaget bortfaldet.

Udvalget angående forslag til lov om uddannelse af børnehave- og fritidspædagoger har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Udvalget angående forslag til folketingsbeslutning om vigtige dele af landets udenrigspolitik har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Medlem af folketinget K. B. Andersen har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for kulturelle anliggender at stille følgende spørgsmål:

„Hvilke oplysninger kan ministeren give med hensyn til, hvornår de forslag om voksenundervisning i radio og TV, som er fremlagt i Danmarks Radios betænkninger, vil blive ført ud i livet?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Arbejdsministeren (Lauge Dahlgaard): Hermed tillader jeg mig at fremsætte forslag til lov om fornyelse af kollektive overenskomster på landbrugsområdet.

Som det vil være tingets medlemmer bekendt, har forhandlingerne om fornyelse af disse overenskomster været resultatløse.

Parterne har forhandlet først selvstændigt og senere under ledelse af statens forligsmand.

De i mæglingsloven hjemlede muligheder for udsættelse af varslede arbejdsstandsninger har herunder været fuldt ud bragt i anvendelse for at få fornøden tid til opnåelse af et positivt resultat.

Imidlertid måtte forligsmanden natten

mellem mandag og tirsdag i denne uge konstatere, at der ikke kunne opnås grundlag for fremsættelse af et mæglingsforslag, der havde udsigt til at blive vedtaget af parterne.

Ved udløbet af den frist, som mæglingsloven fastsætter, kan de udsatte arbejdsstandsninger iværksættes. Vi står således over for strejker og lockouter, som i løbet af meget kort tid vil ramme vitale områder. Jeg skal her — ud over de vanskeligheder, der vil ramme de meget betydelige interesser, der knytter sig til opretholdelsen af produktion, beskæftigelse og landbrugseksport — ganske særligt pege på, at der efterhånden vil opstå vanskeligheder for befolkningens forsyning med vigtige fødevarer, herunder at der må forudses alvorlige problemer på et så helt livsvigtigt forsyningsområde som mælken. Jeg tror, at alle vil være enige i, at disse virkninger bør søges undgået.

Lovforslaget bestemmer, at uoverensstemmelserne skal finde deres afgørelse i et fællesudvalg på 7 medlemmer, hvoraf 3 udpeget fra henholdsvis arbejder- og arbejdsgiverside. Disse 6 medlemmer vælger i fællesskab formanden. Hvis enighed herom ikke opnås, udpeger højesterets præsident formanden.

Når det som i dette tilfælde bliver nødvendigt at gribe ind for at standse eller forebygge en samfundsskadelig arbejdskonflikt, er det vigtigt, at indgrebet ikke med rette kan anses for vendt mod nogen af parterne. Man har ofte været tilbøjelig til at anse et indgreb i form af ophøjelse af et mæglingsforslag til lov for rettet mod den part, der havde forkastet mæglingsforslaget. Tilsvarende kunne man måske være tilbøjelig til at anse et indgreb i form af afgørelse ved et udvalg for at være rettet mod den part, der havde anbefalet en skitse til uoverensstemmelsernes bilæggelse. Det er klart, at hvis sådanne betragtninger vinder tiltro, kan det ikke undgå at forringe forligsinstitutionens muligheder for i fremtiden at kunne opnå positive resultater af sine mæglingsbestrebelse.

Det har været regeringen magtpåliggende at udforme forslaget på en sådan måde, at der ikke er grundlag for en vurdering som den anførte. Jeg skal i denne forbindelse særligt henvide til § 3, stk. 2. Formålet med

[Arbejdsministeren.]

denne bestemmelse og de tilknyttede bemærkninger til lovforslaget er at sikre imod, at den omstændighed, at parterne indtog forskellig holdning over for forligsmandens ultimative skitse — som der jo ikke foreligger mulighed for at ophøje til lov — kommer til at påvirke fællesudvalgets afgørelse.

Hermed skal jeg anmode det høje ting om at ville gøre lovforslaget til genstand for velvillig behandling.

Ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen (*Hastrup*): Jeg skal hermed tillade mig for det høje ting af fremsætte forslag til lov om tjenestemandslønninger m. m. og klassificering af tjenestemandstillinger i staten, folkeskolen og folkekirken.

Forslaget udgør tredje og sidste del af forslaget til tjenestemandreform. De to første dele — forslag til lov om statens tjenestemænd og forslag til lov om tjenestemandspension — havde jeg den ære at fremsætte i det høje ting den 20. februar i år. Ved denne lejlighed opridsede jeg baggrunden for reformarbejdet. Jeg vil her kun kort nævne, at de to lovforslag — og det gælder også det forslag, som nu fremsættes — er i overensstemmelse med de udkast, som indeholdes i betænkningen fra tjenestemandskommissionen af 1965.

Taget under ét betegner de tre forslag i flere henseender væsentlige ændringer i tjenestemandsgivningen. For det første omfatter komplekset såvel statens som folkeskolens og folkekirken's tjenestemænd. Det fremgår allerede af det tredje lovforslags titel. I dag findes lønningsgivningen i særskilte love for de tre grupper af tjenestemænd. Tiden er imidlertid for længst løbet fra denne tredeling. Det har bl. a. givet sig udslag i, at Danmarks Lærerforening i en lang årrække i generelle tjenestemandsspørgsmål har virket på linje med de tre centralorganisationer på statstjenestemandsområdet. Lønningsgivningen for tjenestemændene i folkekirken og folkeskolen indeholder så mange henvisninger til lovgivningen om statstjenestemændene, at adskillelsen forekommer meget kunstig. Der er helt ubestrideligt forskelle — jeg tænker her først og fremmest på, at en væsentlig del af den kompetence, som på stats-

tjenestemandsområdet ligger hos statslige organer, på de to andre områder hviler på kommunerne og på menighedsrådene. Som eksempel på virkningerne af disse forskelle kan jeg nævne, at det ikke er muligt at angive normeringstal for en række stillinger i folkeskolen og folkekirken, således som det er for statstjenestemændenes stillinger. Dette fremgår også af forslagens § 25, stk. 3, og § 26, stk. 20, samt af bemærkningerne til disse bestemmelser.

Samlingen af de tre områder i en fælles lovgivning nødvendiggør imidlertid en række ændringer i det allerede fremsatte forslag til lov om statens tjenestemænd. Jeg har derfor i dag anmodet folketingets lønningsudvalg om på mine vegne at stille en række forslag til ændringer i det sidstnævnte lovforslag. Om disse ændringsforslag kan jeg oplyse, at de ud over redaktionelle ændringer i forbindelse med inddragelse af folkeskolens og folkekirken's tjenestemænd under samme lov som statens tjenestemænd indeholder nye kapitler, der medtager særbestemmelser om folkeskolens og folkekirken's tjenestemænd. Disse særbestemmelser er anset for hensigtsmæssige under hensyn til de særlige ansættelsesforhold for tjenestemænd i folkeskolen og folkekirken.

Jeg er glad for, at kommissionen har stillet forslag om en fælles lovgivning for statens, folkeskolens og folkekirken's tjenestemænd. Herigennem muliggøres en mere rationel administration, og der sker en lovfæstelse af en mangeårig praksis, bl.a. på forhandlingsområdet.

Skabelsen af en fælles lovgivning for de tre tjenestemandsgupper er dog ikke blot en formalitet. Jeg tror også, at der vil vise sig at ligge en hel del realitet i denne kodificering.

Som den anden hovedbestanddel i reformforslaget må fremhæves ændringerne på forhandlingsområdet. Jeg kan, for så vidt angår disse ændringer, henvise til mine bemærkninger herom ved fremsættelsen af de to første forslag i komplekset. I dag kan jeg indskrænke mig til at påpege bestemmelsen i lovforslagets § 1, der fastslår, at lovens bestemmelser kun har gyldighed, indtil de ændres ved aftale. Det er jo traditionelt således, at aftalerne på tjenestemandsområdet har samme varighed som aftalerne på det private arbejdsmarked,